

kan lade sig gøre, dels altsaa om det i det hele taget i medicinsk Henseende er heldigt, og dernæst ogsaa, hvordan det vil gaa med Udgiften i det hele, om det bliver nogenlunde overkommeligt.

Den ærede Taler spurgte dernæst om, hvem Ansvarer for Byggearbejder og deslige egentlig paahviler for Sindssygeanstaltens Bedkommende. Der skal jeg for det første gøre opmærksom paa, at der jo er forelagt Rigsdagen et Lovforslag om disse Statens Byggeforholds Ordning for Fremtiden. Hvis det gaar igennem, er det jo Tanken, at Sindssygeanstalterne skulle lægges under den almindelige Bygningsdirektor og det Kontor, som han har under sig; men saadan som Forholdet er nu, ere Sindssygeanstalterne ikke under Bygningsinspektørerne. Det, at de ikke ere under Bygningsinspektørerne, hidrører rimeligvis fra det Forhold, at, som det vil erindres, for en halv Snes Aar siden eller lidt mere vare Sindssygeanstalterne ikke direkte under Staten, men betragtedes som en Slags selvstændig Institution, hvis Udgift lignedes paa de Landsdele, som de nærmest vare bestemte for, og dette er maaske nok Grunden til, at de aldrig have været ansete som staaende under Bygningsinspektørerne, og Bygningsinspektørerne have ikke været ansete for forpligtede til at tage sig af dem. Deraf følger altsaa, at hver Gang et stort Byggearbejde skulde foretages ved en Sindssygeanstalt, har man været nødsaget til at henvende sig til en speciel Arkitekt, som man har valgt og naturligvis valgt særlig under Hensyn til, om han har fystet med denne særegne Branche af Bygningskunst at bygge Sindssygeanstalter. Det er altsaa ham, der har det egentlige Arkitektansvar. Men den økonomiske Ledelse maa sikkert siges at være under Direktionerne for Øjeblikket, saaledes at Arkitekten paa en Maade arbejder under Direktionen, men naturligvis paa den Maade, at Direktionen ikke kan have det egentlige Ansvar for Tegninger og dsl., thi de ere jo approberede, det er een Gang for alle bestemt, at der skal bygges efter dem. Heller ikke kan Direktionen i Realiteten bære Ansvarer for det egentlige Arbejdes Udførelse, men der er, som sagt, ikke noget saadant Mellemled som Bygningsinspektører efter den nuværende Ordning. Skulde derimod den Lov, som jeg sigtede til, der er fremsat af Ministeriet for offentlige Arbejder, komme igennem i denne Samling, vil det saa Virkning ogsaa for dette Byggeforetagende, saa vilde det blive at udføre efter de Regler for Statsbygningers Udførelse, som denne Lov opstiller.

Hvad angaar Spørgsmaalet om Sindssygeløve i Almindelighed, da er det et meget vanskeligt Spørgsmaal og et Spørgsmaal, som stadig er Genstand for Overvejelse, det er et meget vanskeligt Spørgsmaal, og det viser ogsaa andre Landes Erfaring. Der er flere større Lande som f. Eks. Preussen og Østerrig, hvor man ikke har Sindssygeløve, men har drøftet Spørgsmaalet i mange Aar. Der er Stater, som have saadanne Love, som f. Eks. Frankrig, der har en Sindssygelov fra 1838, men hvor man i en meget lang Mærkelse har drøftet Spørgsmaalet om at omdanne den og give en ny Sindssygelov. Man har i Norge en Sindssygelov fra 1848, som man ligeledes stadig søger at omdanne, og i Sverige har man en forholdsvis ny Lov, nemlig fra 1883, men ogsaa den er man misfornøjet med og tænker paa at revidere og omforme. Det er derfor et temmelig vanskeligt Arbejde, og en Ting er at bemærke ved den Sag, og det er det, at en saadan Organisation saa vel som en saadan Lovordning jo staar i vis nær Forbindelse med det andet Lovforslag, som staar paa Dagsordenen i Dag, nemlig Lovforslaget om et overordnet Sundhedsraad. For det første vil jo en saadan Autoritet være den naturlige Raadgiver med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvorledes Forholdene skulle ordnes ved en saadan Lov, men dernæst er jo ogsaa Lovforslaget beregnet paa at etablere en stadig Kontrol med Anstalterne. Det ses navnlig af Lovforslagets § 10, andet Stykke, hvorefter det skulde paalægges Raadets Formand i Forbindelse med det psykiatriske Medlem — det paatæntes jo, at der i Sundhedsraadet skulde være et psykiatrisk Medlem — hvor det altsaa skulde paalægges dem som en Pligt stadig at kontrollere disse Anstalter. Naturligvis vil den Kontrol, som fra disses Side udøves, blive fra den rent lægelige Side af Sagen og ikke saa meget fra den økonomiske. For den økonomiske Sides Bedkommende skulde man jo have den størst mulige Garanti i Direktionerne, men naturligvis kan et saadant Tilsyn ordnes paa en anden Maade. Det er, som sagt, et meget vanskeligt Spørgsmaal, som man ikke har fundet nogen tilfredsstillende Løsning af noget Steds, men det skal være Genstand for mine Overvejelser og Bestræbelser at se at saa dette Spørgsmaal bragt frem. Det var i Samlingen 1882—83, altsaa dog vel ikke endnu paa en Tid, da de politiske Bølger gif saa overmaade højt, at jeg forelagde dette Lovforslag her, og jeg tror ikke, det var paa storpolitiske Grunde, det strandede; jeg tror ligefrem, det var paa Grund af de